

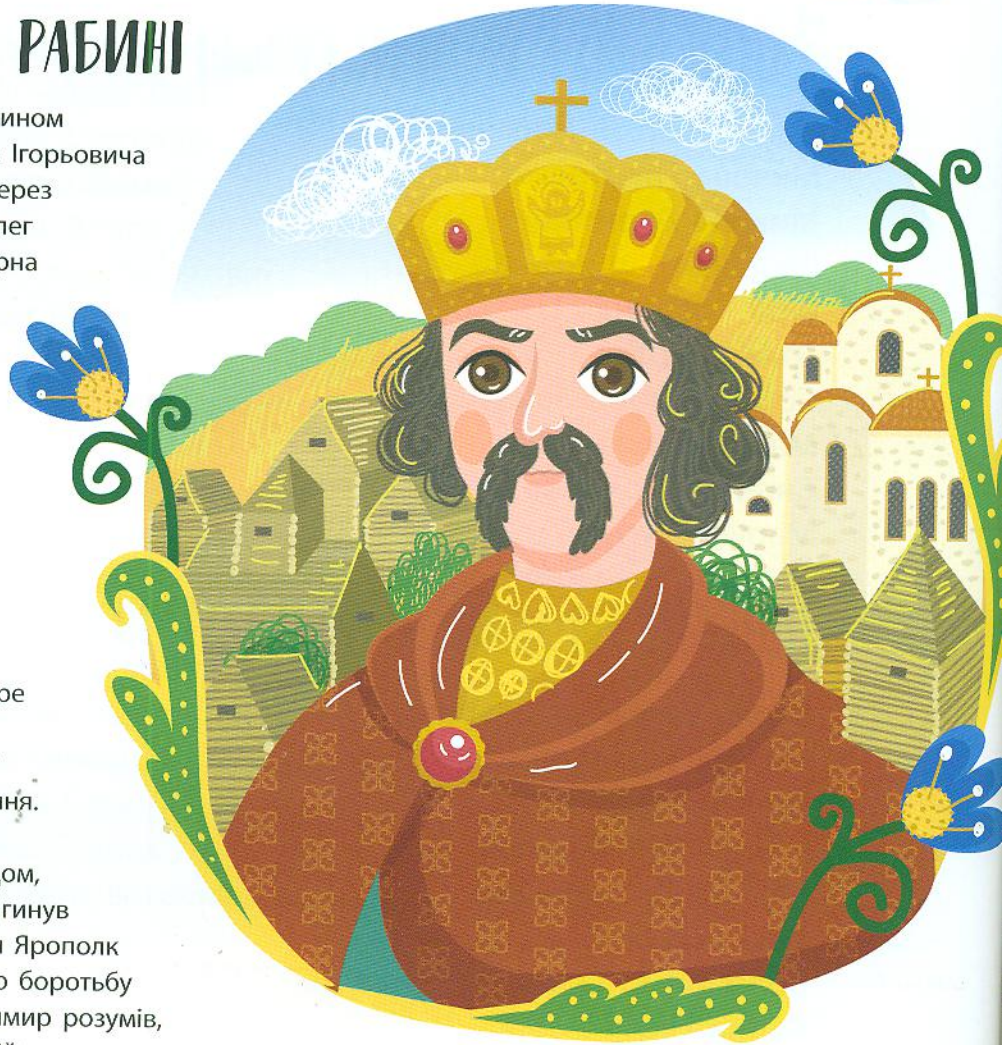
ВОЛОДИМИР ВЕЛИКИЙ

князь Київський,
хреститель Русі

СИН КНЯЗЯ Й РАБИНІ

Володимир був молодшим сином київського князя Святослава Ігорьовича та ключниці Малуші. Саме через походження старші брати Олег і Ярополк, а також і придворна знать зневажали хлопчика, називали його сином рабині. Святослав вирішив відправити сина до Новгороду, подаль від пліток. Місто на той час було важливим торговельним осередком. Через нього пролягав шлях «із варягів у греки» — головна торгова траса Русі, що з'єднувала Балтійське море із Чорним. Там майбутнього князя виховував рідний брат його матері — дядько Добриня. Поки Володимир підростав і навчався правити Новгородом, під час походу до Болгарії загинув його батько Святослав. Брати Ярополк та Олег розпочали між собою боротьбу за київський престол. Володимир розумів, що не зможе боротися без війська, тому вирушив у Скандинавію, де зібрав варязьку #дружину*.

* Слова з хештегом шукай у глосарії.

“ За Володимира, а потім ще за сина його Ярослава, держава Київська була найславніша й найсильніша за весь час.”

— історик М. Аркас

Повернувшись, він відвоював не тільки Новгород, а й рушив далі на Київ. Переміг Ярополка й почав князувати в головному місті Руської землі. Нащадки назвали Володимира Великим за його вчинки, але політика князя не відразу була благочестивою.

ХРЕСТИТЕЛЬ РУСИ

Володимир вірив у язичницьких богів, полюбляв гамірні гуляння, мав власний гарем і понад 20 дітей від різних дружин. Але згодом вирішив змінити віру. Князь розумів, що цей крок сприятиме розвитку держави. Він запросив до себе послів з інших країн, щоб ті розказали про різні релігії. Князь довідався про іслам, юдаїзм і врешті обрав християнську віру. Завдяки впровадженню християнства Володимир зміцнив єдність Русі, налагодив дипломатичні та культурні зв'язки з іншими християнськими державами, зокрема з Візантією. Це не лише посилило його авторитет як державного діяча, а й значно збагатило культуру Русі.

Хрещення Володимира. Фрагмент із Радзивілівського літопису

Охрестившись у Херсонесі, Володимир одружився із царівною Анною — сестрою візантійського імператора Василія II. А згодом повернувся до Києва, наказав зруйнувати всі святилища язичницьким богам та охрестив усіх містян у водах річки Почайни. Так 988 року Русь стала християнською державою. Невдовзі князь звелів побудувати на честь Богородиці першу кам'яну церкву, яку в народі назвали Десятинною, бо на її розбудову Володимир віддавав десяту частину доходів.

ВЕЛИКИЙ РЕФОРМАТОР

Християнство було не єдиним нововведенням Володимира Святославовича. Він здійснив освітню, військову й навіть судову реформи. При Десятинній церкві князь відкрив школу, де 300 дітей навчалися грамоти. Він засновував і розбудовував міста, як-от Володимир і Переяслав. Боровся із сусідніми племенами ятвягів, в'ятичів, радомичів, хорватів і дулібів. Спорудив #Змієві вали, фортеці й поставив найкращих воїнів охороняти кордони, щоб уберегтися від майбутніх навал. Русь стала найбільшою державою тогочасної Європи.

Зображення Володимира Великого на срібнику

“Оце даю церкві оцїй святої Богородиці від себе і від моїх городів десяту частину.”

Володимир був добрим правителем. Пам'ятаючи, як кепкували з нього в дитинстві, князь завжди добре ставився до жебраків і хворих, роздавав їм гроші та їжу. Помер князь від хвороби у Берестовому, де був його княжий двір, розділивши владу між своїми синами.

КОРОЛЬ ДАНИЛО

король Русі, князь Володимирський,
Великий князь Київський

БОРОТЬБА ЗА ВЛАДУ

Дитинство видалося важким для малого королевича. Батько, галицький і волинський князь Роман Мстиславович, загинув у битві з польським князем, коли Данилові було 4 роки. За традицією, Данило мав правити попри свій вік. Тож його мати Єфросинія-Анна виконувала роль #регентки й водночас виховувала синів: Данила й молодшого Василька. Але через сильний вплив бояр, які хотіли загарбати владу в Галицькому князівстві, родина не змогла залишитися у власному домі й змушена була виїхати.

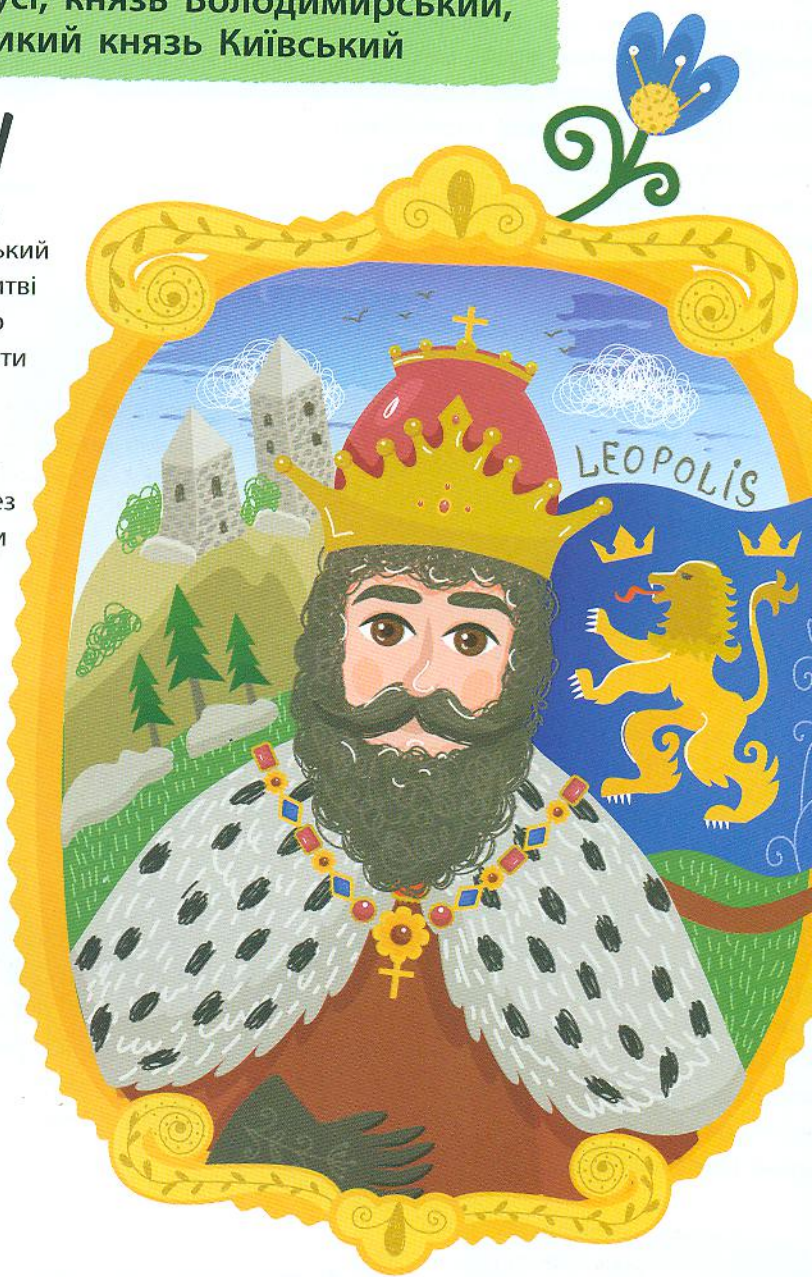
“ Данило був князем визначним і досить талановитим. ”

— історик М. Грушевський

Данила віддали на виховання до угорського князя, де він провів довгих 6 років. Це були непрості часи. Польський та угорський королі хотіли відібрати собі українські землі, проти них боролися нащадки київських князів і бояри. 14 років тривала боротьба за галицький престол, аж поки Данило виріс і змужнів.

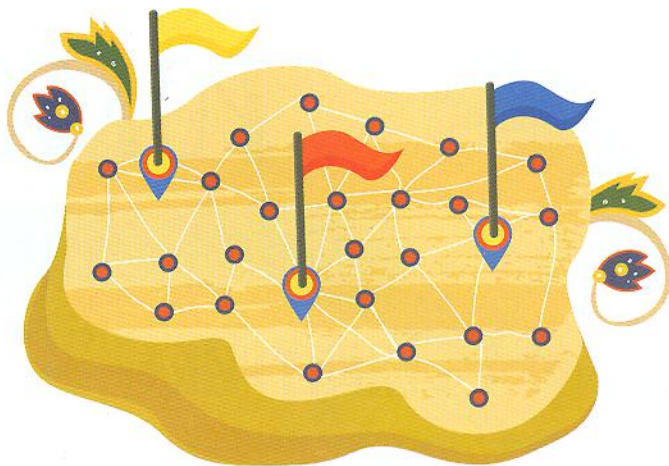
КНЯЗЬ ГАЛИЦЬКИЙ І ВОЛИНСЬКИЙ

Із 1230 року Данило Романович розпочинає виборювати право на галицький престол. Міське населення допомагало спадкоємцеві. Галичани хотіли бачити Данила своїм володарем і відкрили йому ворота до міста. Тим часом ще точилася боротьба із сусідніми країнами. 1245 року Данило розбив уцент угорські війська та звільнив Волинь і Галичину від чужинців. Закінчивши зовнішню боротьбу, князь зайнявся справами всередині держави. Він дбав про потреби міщан і селян, жорстоко розправлявся з боярами, які хотіли забрати в нього владу.

Герб Галицько-Волинського князівства

Данило збудував і нові укріплені міста: Львів, Холм, Кременець. Літописці стверджували, що він заснував аж 70 нових міст із пишними будівлями та храмами, куди приходили жити ремісники й навіть іноземці. Напади монголів зупинили реформи, які князь упроваджував на українських землях. Монгольське військо зруйнувало вщент Київ, а потім і Галич. Щоб уберегти країну від подальших набігів, Данило присягнув на вірність монгольському хану й так врятував державу. Звісно, це рішення далось йому непросто, адже він втратив престол, який виборював 40 років...

Митра перемиських єпископів. Існує міф, що це перероблена корона короля Данила. Справжній же його головний убір до наших часів не зберігся

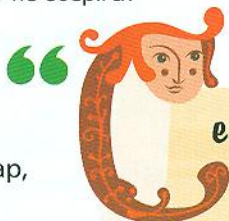
“Була в ній рицарськість — відвага, кевне коняття честі, відраза до нечесного підступу, але сей рицарський дух взагалі був широко розвинений між українськими князями.”

— історик М. Грушевський

КОРОЛЬ РУСИ

Князь почав шукати підтримки в європейських держав, щоб позбавитися залежності від хана й зібрати велику армію. Та європейські князі не надали йому своїх військ, і тоді Данило звернувся до голови Західної християнської церкви — Папи Римського Інокентія IV. 7 жовтня 1253 року в місті Дорогичині (сучасна Польща, а тоді — околиця Галицько-Волинської держави) відбулася коронація Данила Романовича. За тодішніми звичаями отримати королівський титул можна було тільки від Папи Римського. Також Папа закликав сусідні країни вберегти християнство від монгольської небезпеки. Та корона не дала бажаного результату. Ніхто не відгукнувся на заклик допомоги — і король почав боротьбу власними силами.

У нашій історії король Данило залишив слід як видатний володар, мудрий полководець, умілий дипломат. Ставши на чолі Руського Королівства, побудував могутню державу, яку визнавали європейські країни. Не схилив голови перед монгольською небезпекою, а боровся до самої смерті.

“ей король Данило був князь добрий, хоробрый і мудрий, він кобудував богато городів і поставив церкви, прикрасивши їх різними окрасами.”

— з Іпатіївського літопису